

ÅTGÄRDSPROGRAM
FÖR BEFRÄMJANDE AV FÖRSTA GALLRINGAR PÅ ÅLAND

FFCS 1002 – 1:2003
Kriterium 8

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	BAKGRUND
1.1.	Nuläget
2.	UTVECKLINGSBEHOV
3.	MÅLSÄTTNING OCH UPPFÖLJNING
3.1.	Mängdmålsättning
3.2.	Förbättring av lönsamheten vid drivning
3.3.	Ökad användning av massaved och energivirke
4.	ÅTGÄRDER OCH ANSVAR
5.	FÖRVERKLIGANDE AV PROGRAMMET
5.1.	Utbildning och information
5.2.	Medverkan

1. BAKGRUND

Det åttonde kriteriet i Finlands skogscertifieringssystem förutsätter att ett åtgärdsprogram för att främja första gallringar utarbetas. Avsikten är att lindra de oangelägenheter i konkurrenskraften som första gallringar har jämfört med andra avverkningar. Åtgärdsprogrammet innehåller inga förpliktelser till virkeshandel, som fastställts på marknadens villkor.

Ålands skogsvårdsförening utsåg på sitt styrelsemöte den 8.2 2006 en regional arbetsgrupp som senare fastställdes på den regionala certifieringskommitténs möte den 30.11 2005. Arbetsgruppen har bestått av följande personer.

Roger Slotte, ordförande	Ålands skogsvårdsförening
Kennet Berndtsson	Carl Rundberg AB
Folke Engblom	Ålands skogsägarförbund
Ray Holmlund	Skogsbruksbyrån vid Ålands landskapsregering
Torbjörn Björkman, sekreterare	Ålands skogsvårdsförening

Åtgärdsprogrammet är en uppdatering av det åtgärdsprogram som uppgjordes 2001. Åtgärdsprogrammet kommer att fastställas av styrelsen för Ålands skogsvårdsförening. Den regionala certifieringskommittén kommer fastställa ett program för hela Kustens skogscentral inkl. Åland som baserar sig på ett sammandrag av de regionala programmen.

1.1 Nuläget

Inom Ålands skogsvårdsförenings verksamhetsområde har man under åren 2001-2005 totalt avverkningsplanerat 2143 ha första gallringar eller i medeltal 428 ha/år. Under år 2005 avverkningsplanerades 401 ha första gallringar.

Målsättningen under perioden har varit 500 ha/år. Statistiken bygger på de avverkningsanmälningar som lämnas in till Skogsbruksbyrån d.v.s. första gallringar inom utvecklingsklass 2 större än 0,5 ha.

2. UTVECKLINGSBEHOV

Enligt RST9 (Riksskogstaxeringen på Åland blev klar år 1997) är behovet av första gallringar på Åland 8700 ha under följande tioårsperiod. Det årliga behovet skulle således vara 870 ha/år. Det finns potential att höja andelen förstagallringar inom Åland trots en för tillfället svag efterfrågan på tallmassaved. En ökad efterfrågan på energivirke ger möjlighet till större avverkningsarealer än tidigare uppställda mål och förverkligande.

Följande utvecklingsbehov har konstaterats

- ökad areal första gallring bör uppnås
- åtgärder för att öka medvetenheten om röjningens betydelse för att hålla drivningskostnaderna nere
- förbättra avsättningen för virke från första gallringar
- garantera tillgången på arbetskraft

3. MÅLSÄTTNING OCH UPPFÖLJNING

3.1 Mängdmålsättning

En ökad målsättning från 500 ha till 600 ha under åren 2006-2010 bör uppnås. Andelen massavedsuttag kontra energivedsuttag bör styras av marknaden.

Uppföljningen sker via avverkningsanmälningarna som lämnas in till Skogsbruksbyrån. Andelen leveransavverkningar redovisas av Skogsbruksbyrån utgående från de redovisningar som fås från skogsbolagen.

3.2. Förbättring av lönsamheten vid drivning

Första gallringen har en avgörande betydelse för framtida lönsamhet i beståndet. Följande aspekter bör beaktas för att förbättra lönsamheten i första gallringar:

- de flesta första gallringar bör iståndsättningsröjas före avverkning, en första gallring bör utföras 3-5 år efter iståndsättningsröjning
- maskinell avverkning bör eftersträvas vid rotavverkning
- den mest totalekonomiska helheten bör eftersträvas vid val av sortimentsuttag utgående från marknadens villkor

3.3. Ökad användning av massaved och energivirke

För närvarande är det inga problem med avsättningen av massaved varför ökad användning inte i dagsläget är aktuellt. Där är det marknaden som styr då det gäller efterfrågan och användningen.

Däremot finns det potential för ökad användning av energivirke av följande orsaker:

- högre energipriser
- nya stödförmer för tillvaratagande av energivirke samt investeringsstöd vid konvertering från ex. olja till flis- eller vedeldning
- nya satsningar på värmeverk inom landskapet

4. ÅTGÄRDER OCH ANSVAR

	ÅTGÄRD	MOTIVERING	ANSVARSORGANISATION
1	Personlig rådgivning	Det effektivaste sättet att påverka skogsägarnas beteende	Skogsvårdsföreningen Virkesköparna Skogsbruksbyrån
2	Information; finansierings- och virkesmarknadsläget	Skogsägarna skall kunna nås snabbt	Skogsvårdsföreningen Virkesköparna Skogsbruksbyrån
3	Medverka aktivt i kampanjer	Bibehålla arealerna på vård av ungskog samt öka arealen första gallring	Skogsvårdsföreningen Virkesköparna Skogsbruksbyrån
4	Informations broschyr om stöd enligt LL om stöd för skogsbruksåtgärder		Skogsbruksbyrån
5	Försäljning av förstagallringsvirke på leverans tryggas.	Lönsamheten för den självverksamma skogsägaren är bättre i gallring än vid förnyelseavverkning.	Virkesköparna
6	Befrämjande av plantskogsvård	Plantskogsvård utförd i rätt skede förbättrar lönsamheten	Skogsvårdsföreningen
7	Befrämjande av hyggesrensning före avverkningen	Hyggesrensningen förbättrar lönsamheten och resultatet vid avverkningen	Virkesköparna Skogsvårdsföreningen
8	Rotpristillägg för röjda stämplingsposter	Drivningskostnaderna lägre	Virkesköparna
9	Ökad användning av massaved och energivirke	Ökad efterfråga ger ökat intresse att åtgärda klenare gallrings-bestånd.	Skogsvårdsföreningen Virkesköparna Skogsbruksbyrån
10	Gemensam användning av skogsarbetarkåren	Genom att samarbeta kring arbetskraften skapar förutsättningar att hålla kåren fullt sysselsatt året runt	Skogsvårdsföreningen Virkesköparna Skogsbruksbyrån
11	Utbildning upprätthålls och utvecklas	Kunskapsnivån bibehålls och utvecklas	Skogsvårdsföreningen Virkesköparna Skogsbruksbyrån

5. FÖRVERKLIGANDE AV PROGRAMMET

5.1 Utbildning och information

Åtgärdsprogrammet för första gallringar kommer att delas ut till skogsbranschens aktörer under 2006. Det kommer även att under hösten 2006 informeras till skogsägarna via skogskvällar, medlemsbrev, hemsida m.m.

Skogsbruksplanen är ett av de viktigaste instrumenten för att få information om behovet av första gallringar inom större områden. Vid överlåtelse av skogsbruksplanen bör skogsägaren få information om behovet och nytta av både första gallringarna och iståndsättningsröjningen. De skogliga organisationerna bör aktivt marknadsföra skogsbruksplanerna i den individuella rådgivningen.